

Het IAB bezoekt de NOvAA¹: analyse van het Nederlandse kwaliteitstoetsings- systeem

Fabienne Cleymans
Adjunct-directeur IAB

De roep naar een verdergaande professionalisering van onze beroepen klinkt steeds luider. Zowel binnen onze landsgrenzen als internationaal is men er zich van bewust dat door een steeds complexere economische en regelgevende omgeving, een goede werking van onze kantoren cruciaal is om een correcte en betrouwbare dienstverlening aan de cliënten te garanderen. Hoe gaan de instituten uit onze buurlanden deze uitdaging aan? Het IAB legde alvast zijn oor te luisteren bij de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten (NOvAA) en kreeg er uitleg over het Nederlandse kwaliteitstoetsingsysteem.

Kwaliteitstoetsingsystemen werden reeds in een aantal buurlanden opgestart. Ook de International Federation of Accountants (IFAC) verzoekt haar leden, de nationale ordes en instituten, om een actieplan op te stellen om toe te zien op de naleving van de internationale regelgeving van de IFAC en de International Accounting Standards Board (IASB), en om de uitoefening van het beroep aan een kwaliteitstoetsing te onderwerpen.

Ons Instituut wil deze uitdaging niet uit de weg gaan en werkt momenteel aan een handleiding voor de organisatie van de kantoren, om de voorbereiding van de kwaliteitstoetsing te vergemakkelijken. De nadruk wordt in eerste in-

stantie voornamelijk gelegd op het begeleiden van kantoren. Daartoe heeft het IAB reeds een aantal instrumenten uitgewerkt, zoals de opdrachtbrief, het jaardossier en het permanent dossier, de toegang tot de analyse van de jaarrekeningen via Companyweb en een aantal andere tools die via de website beschikbaar zijn voor de leden. Dankzij deze instrumenten moeten kantoren zich, indien nodig, beter en eenduidiger kunnen organiseren. De aandachtspunten die worden besproken in de handleiding zijn een belangrijk hulpmiddel om de interne organisatie van een kantoor te professionaliseren, gaande van personeelsbeleid, over de organisatie van de contacten met de cliënten tot zelfs documentatiebeheer.

¹ Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten.

Wij beseffen echter dat wij ons slechts in een beginfase bevinden en nog een lange weg voor de boeg hebben. Om het proces evenwel zo snel en efficiënt mogelijk te laten verlopen, is het uitvoerend comité, samen met de directie van het IAB, op 19 juni ll. zijn licht gaan opsteken bij onze noorderburen. Naast mevrouw van Arkel, directeur van de NOvAA, ontmoetten wij er tevens de Raad van Toezicht, een onafhankelijk orgaan gemandateerd door de NOvAA en verantwoordelijk voor het uitvoeren van periodieke preventieve toetsingen en het instellen van onderzoeken indien de geldende beroepsnormen niet worden nageleefd. Zowel de voorzitter, de heer Jurgens, als een aantal leden van deze Raad stonden ons uitgebreid te woord. Deze Raad bestaat uit vijf personen waarvan 2 (gewezen) rechters, één persoon uit het openbaar bestuur en 2 (voormalige) beroepsbeoefenaars.

Voorzitter Bert met mevrouw van Arkel

De verschillende stappen van de NOvAA-toetsing, die in 2002 van start ging, en de implicaties hiervan werden ons één voor één toegelicht. Toetsingen gebeuren in samenwerking met het NIVRA (Nederlands Instituut van Registeraccountants) en de SRA (Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten). Afhankelijk van het feit of een kantoor uit overwegend AA's bestaat, gebeurt de toetsing door de NOvAA. Ieder kantoor wordt in principe eenmaal om de 6 jaar getoetst. Elk kantoor dient echter wel jaarlijks een vragenlijst in te vullen. Op basis daarvan worden dan de te toetsen kantoren geselecteerd.

De Raad van Toezicht beschikt over een korps van jaarlijks 135 toetsers, die elk minimaal 5 toetsingen per jaar uitvoeren. Per toetsing worden telkens 2 toetsers uitgestuurd. Iedere toetsers voert zijn onderzoek uit op basis van 2 dossiers;

Voorzitter Bert met de heer Jurgens

Naast de Raad van Toezicht speelt uiteraard de toetsers een essentiële rol in het toetsingsproces. Deze wordt gerecrueteerd op basis van een aantal voorwaarden op het gebied van beroepservaring als accountant-administratieconsulent, inzetbaarheid en het onbesproken gedrag (geen tuchtrechtelijke veroordelingen gedurende 5 jaar). Het kantoor waarin zij werkzaam zijn, dient bovendien een positieve beoordeling gekregen te hebben tijdens de laatste toetsing. Deze toetsers krijgen een aangepaste vorming en kunnen zich baseren op een *Handboek Toetsingen* evenals een toetsingsinstrumentarium.

per toetsing worden dus 4 dossiers nagekeken en dit duurt gemiddeld 1 dag, afhankelijk natuurlijk van de grootte van het getoetste kantoor en de dossiers. Op het einde van de toetsing bespreken de toetsers hun bevindingen met de accountant(s) van het getoetste kantoor waarna zij een toetsingsverslag opstellen met daarin een advies voor een door de Raad van Toezicht te vellen eindoordeel.

Indien de Raad oordeelt dat het interne stelsel van kwaliteitsbeheersing van het getoetste kantoor niet voldoet, kan zij aanwijzingen en aanbevelingen geven voor verbeteringen waarop het kantoor dan binnen een bepaalde termijn een verbeterplan moet indienen. Binnen de twee jaar vindt dan een hertoetsing plaats. Indien het kantoor dan opnieuw een onvoldoende krijgt, kan de Raad beslissen om het dossier over te maken aan de tuchtinstantie. Zo heeft de Raad in 2008 een positief eindoordeel gevelde in 57 % van de gevallen. Bij hertoetsingen en na het volgen van een verbetertraject, haalden uiteindelijk 95 % van de kantoren een voldoende. De positieve aanpak van de Raad, waarin begeleiding van de kantoren centraal staat, heeft ertoe geleid dat de leden overtuigd zijn van het nut van deze kwaliteitstoetsing.

Het IAB zal binnenkort ook een bezoek brengen aan onze Franse confraters van de Ordre des Experts-Comptables aangezien ook zij reeds jaren een kwaliteitssysteem hanteren en we ook daar ervaring kunnen uitwisselen.

Ondertussen werkt de werkgroep "Organisatie van de kantoren en procedures" voort aan een kwaliteitshandleiding voor de kantoren. Een eerste versie van deze handleiding wordt ten vroegste eind 2009 verwacht. Meer informatie hierover volgt binnenkort. ●

Handboek Boekhouden IFRS

De IFRS-standaarden boekhoudkundig vertaald

Na een korte introductie van het IFRS-kader behandelt dit handboek op een gestructureerde wijze de verschillende IFRS-standaarden. Deze standaarden worden besproken aan de hand van een IFRS-jaarrekening en een aangepast rekeningstelsel. Door het gebruik van praktische voorbeelden met uitgewerkte journaalposten wordt de toepassing van IFRS onmiddellijk concreet. Telkens wordt verwezen naar de Belgische boekhoudwetgeving en worden de verschillen duidelijk uitgelegd. Met dit handboek heeft de IFRS-specialist een goed naslagwerk en het biedt de leek een goede introductie in de wereld van de financiële verslaggeving volgens IFRS-standaarden.

De talrijke praktische voorbeelden met uitgewerkte journaalposten maken van deze uitgave een uniek handboek. Bovendien werkt de docent een aantal oefeningen uit, zodat u de behandelde materie onmiddellijk in de praktijk kunt toepassen. Zo krijgt u een helder inzicht in de gevolgen van de IFRS-toepassingen.

Binnenkort verschijnt een volgend boekdeel in de reeks Handboek Boekhouden: *Handboek Boekhouden. Dubbel boekhouden.*

- E. De Lembree en Ph. Van Cauwenberge
- ISBN 978-90-5095-938-4
- xxv + 472 blz.
- 125,00 euro

intersentia

Groenstraat 31
BE-2640 Mortsel - België

T +32 3 680 15 50
F +32 3 658 71 21

mail@intersentia.be
www.intersentia.be